

Witold Knoppek

Wspomnienie pośmierne o adw. drze Edwardzie Szwedku (1916-1988)

Palestra 34/2-3(386-387), 65-66

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE**Wspomnienie****pośmiertne o adw. drze Edwardzie Szwedku
(1916—1988)**

Adw. Edward Szvedek urodził się dnia 25 lipca 1916 r. w Gostyniu Poznańskim, syn Wincentego i Franciszki z d. Nowakowskiej. Był trzynastym z kolei dzieckiem. Jego ojciec był małorolnym chłopem gospodarującym na 4,75 ha ziemi. W latach międzywojennych ojciec, zmuszony ciężką sytuacją materialną, sukcesywnie sprzedawał kawałek po kawałku ziemię tak, że gospodarstwo rolne zmniejszyło się do 3,25 ha.

W 1923 r. Edward Szvedek zaczął chodzić do Publicznej Szkoły Powszechnej w Gostyniu, skąd w 1927 r. przeszedł do tamtejszego gimnazjum i w 1935 r. złożył dużą maturę. Tego samego roku zapisał się jako student zwyczajny na Wydział Prawno-Ekonomiczny Uniwersytetu Poznańskiego. Studiował jednocześnie prawo i ekonomię, utrzymując się z udzielanych korepetycji dzieciom bogatych rodziców. Egzamin magisterski z prawa złożył w czerwcu 1939 r.

Okupację do 1943 r. spędził w Poznaniu. Na początku 1940 r. został aresztowany przez gestapo pod zarzutem należenia do grupy zajmującej się wysyłaniem drogą radiową wiadomości z terenu województwa poznańskiego. Po stwierdzeniu bezpodstawności zarzutu zwolniono Go pod koniec marca 1940 r. W sierpniu 1943 r. okupant wywiózł Go na roboty przymusowe do Niemiec, gdzie przebywał do 1945 r. Pracował we Frankfurcie n. Menem i w Brandoberdorf powiatu Wetzler. W listopadzie 1945 r. wrócił do Polski.

Wkrótce wpisał się na listę aplikantów sądowych Sądu Okręgowego w Poznaniu. W 1947 r. ukończył aplikację. Po egzaminie sędziowskim z wynikiem celującym z dniem 15.II.1948 r. zaczął pełnić obowiązki podprokuratora w Prokuraturze Sądu Okręgowego w Poznaniu. Nominację na podprokuratora otrzymał w dniu 31.VIII.1949 r. W związku z likwidacją prokuratur sądów okręgowych przeszedł do Prokuratury Miasta i Powiatu Poznańskiego w Poznaniu z nominacją na podprokuratora. Podczas pracy w Prokuraturze zajmował się studiami nad przestępczością gospodarczą. Po kilkuletnich badaniach napisał — na podstawie śledztw prowadzonych w prokuraturach — pracę doktorską pt. „Represja karna jako jeden z czynników kształtujących życie gospodarcze”. Na Jego prośbę Generalny Prokurator Rzeczypospolitej Polskiej zwolnił Go ze służby z dniem 30.IV.1952 r.

W tym miejscu niniejszego wspomnienia pragnę odnotować następujący fakt: na *vis a vis* siedzieli przy stole sędziowskim pod-

czas rozpraw karnych i przerw wówczas podprokurator dr Edward Szvedek (oskarżyciel publiczny) i aplikant adwokacki Witold Knoppek (protokolant). Z zapartym tchem podziwiałem logiczne i celne pytania oskarżyciela, jakże skrupulatnie przygotowane, a następnie wygłaszane znakomite mowy oskarżycielskie i riposty. Po zarządzeniu krótkiej przerwy przez przewodniczącego i opuszczeniu sali przez sędziów dr Szvedek odpoczywał na fotelu prokuratorskim i nie krępował się — mimo ponurych czasów — sięgać do prasy katolickiej, jakim był „Tygodnik Powszechny”.

Dr Edward Szvedek przejściowo na przełomie lat 1952/53 pracował w Ośrodku Maszyn Drogowych w Poznaniu jako kierownik inwestycji i planowania.

Od 1953 r. po wpisaniu Go na listę adwokatów pracował jako członek kolejno w Zespołach Adwokackich Nr 1, 11 i 7 w Poznaniu. Wybitny obrońca, niebezpieczny i chwilami konfliktowy wobec przeciwnika i sądu, ale jakże rzetelny i prostolinijny. Dostownie przepisywał (sam lub jego żona) akta sądowe. Konferował z klientami po wiele godzin w aresztach śledczych lub zespołach adwokackich i przygotowywał się do rozpraw. Obrońca dynamiczny, osadzony w realiach, a jednocześnie złotousty. Jego pisma procesowe — rewizje lub odpowiedzi na rewizje przeciwników — były zawsze na doskonałym poziomie, poparte materiałem dowodowym, orzecznictwem sądowym i literaturą przedmiotu. Umysł bardzo ścisły i jakże świątły.

Dowodem tego są akta sądowe spraw, w których uczestniczył, zdeponowane w archiwach i Jego dorobek naukowy — pisemny, legitymujący się około 90 pozycjami w druku (artykuły, glosy, przyczynki), w szczególności z dziedziny prawa i postępowania karnego oraz psychiatrii sądowej.

Dr Edward Szvedek szkolił również aplikantów adwokackich w dziedzinie prawa i postępowania karnego, czynił to z wielką starannością i na bardzo wysokim poziomie.

Niestety, już gdzieś w okresie 1985—1986 zaczął chorować na nieubłaganą chorobę, a mimo to nie poddawał się i nadal pracował. Jego wzrok kończył się, ale nie tylko to. Cierpiał, ale nie skarzył się. Wiosną 1986 r. zrezygnował ze szkolenia. Uchwałą z dnia 11.IV.1986 r. ORA w Poznaniu w uznaniu Jego zasług wyraziła mu podziękowanie i przyznała medal „Zasłużony dla Adwokatury”, wręczony na Zgromadzeniu Izby Poznańskiej w dniu 18.X.1986 r. W 1987 r. Rada Państwa PRL przyznała Mu „Medal 40-lecia PRL”. Zmarł dnia 25 października 1988 r.

Cześć Jego pamięci!

Adw. Witold Knoppek